

Doküman No: FBE.01	Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:
Revizyon No: 00		

Revizyon Takip Tablosu		
Revizyon Tarihi	Revizyon No	Revizyon Açıklaması
	00	

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
Fen Bilimleri Enstitüsü	Kalite Geliştirme ve Yönetimi Birimi	Rektör

**ACIBADEM MEHMET ALİ AYDINLAR
ÜNİVERSİTESİ**

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEZ YAZIM KILAVUZU

İSTANBUL

2025

İçindekiler

1	AMAÇ	5
2	KAPSAM	5
3	REFERANS DOKÜMANLAR	5
4	KISALTMALAR	6
5	TANIMLAR	6
6	UYGULAMA ve ESASLAR	6
6.1	Genel Biçim ve Yazım Standartları	6
6.1.1	Kullanılacak Kağıdın Özelliği	6
6.1.2	Tezin Yazılacağı Yazım Ortamı	7
6.1.3	Yazı Özelliği	7
6.1.4	Sayfa Boyutları ve Yazım Alanı	7
6.1.5	Satır Aralıkları, Özellikleri ve Paragraf	8
6.1.6	Ana ve Ara Başlıklar	9
6.1.7	Anlatım	9
6.1.8	Kısaltma ve Simgeler	10
6.1.9	Şekil, Resim ve Tablolar	10
6.1.10	Denklemler	12
6.1.11	Alıntılar	13
6.1.12	Dipnot	13
6.1.13	Metin İçinde Kaynak Gösterme	14
6.1.14	Ulusal veya uluslararası yönetmelikler ile yasalar	15
6.1.15	Sözlü, yazılı veya elektronik posta görüşmeleri	15
6.1.16	Ağ sayfaları	15
6.1.17	Özgün bilgisayar programları	16
6.1.18	Dijital Disklere (CD, DVD vb.) kayıtlı belgeler	16
6.1.19	Dolaylı kaynaklar (kaynağa, bir başka yayın içinden atıf yapma)	16
6.1.20	Sayfaların Numaralandırılması	17
6.2	Tez İçeriğinin Düzenlenmesi Standartları	17
6.2.1	Ön Sayfalar	17
6.2.1.1	Tez kapağı	17
6.2.1.2	Tez onay sayfası	18
6.2.1.3	Beyan (Etik, İntihal, Telif ve Patent Haklarıyla İlgili)	18
6.2.1.4	Önsöz ve teşekkür sayfası	19
6.2.1.5	İçindekiler	19
6.2.1.6	Kısaltma ve simgeler listesi	19
6.2.1.7	Şekiller, resimler ve tablolar listesi	20
6.2.2	Tez Metni	20
6.2.2.1	Türkçe özet	20
6.2.2.2	İngilizce özet	21
6.2.2.3	Giriş ve amaç (Introduction and aim)	21

6.2.2.4	Genel Bilgiler (Background)	22
6.2.2.5	Gereç ve Yöntem (Materials and Methods)	22
6.2.2.6	Bulgular (Results)	23
6.2.2.7	Tartışma (Discussion)	23
6.2.2.8	Sonuç (Conclusion)	24
6.2.2.9	Kaynaklar (References)	24
6.2.2.9.1	Genel kurallar	24
6.2.2.9.2	Kullanılan kaynakların listede gösterilmesi	25
6.2.2.9.2.1	Dergide yayınlanmış makaleler	25
6.2.2.9.2.2	Dolaylı kaynaklar	26
6.2.2.9.2.3	Kitaplar	27
6.2.2.9.2.4	Tezler	29
6.2.2.9.2.5	Kongre bildirimleri	29
6.2.2.9.2.6	Resmi Gazetede yayınlanan yasa ve yönetmelikler	29
6.2.2.9.2.7	Özgün bilgisayar programları	29
6.2.2.9.2.8	Dijital disklere (CD, DVD vb.) kayıtlı belgeler	30
6.2.2.9.2.9	Ekler (Appendix)	30
6.2.2.9.2.10	Özgeçmiş	30
6.3	Tamamlanan Tezlerin Enstitü Müdürlüğü'ne Teslimi	31
6.3.1	Savunma Sınavı Öncesi Yapılması Gerekenler	31
6.3.2	Savunma Sınavı Sonrası Yapılması Gerekenler	31
6.3.3	Tezin ciltlenmesi	32
6.3.4	Son teslimde yapılması gerekenler	32
EK 1A	. . . . .	33
EK 1B	. . . . .	34
EK 1C	. . . . .	35
EK 1C	. . . . .	36
EK 2A	. . . . .	37
EK 2B	. . . . .	38
EK 2C	. . . . .	39
EK 2D	. . . . .	40
EK 3A	. . . . .	41
EK 3B	. . . . .	42
EK 4	. . . . .	43

EK 5A	45
EK 5B	47
EK 6	49
EK 7	51
EK 8	52
EK 9	53
EK 10	54
EK 11	55

Hazırlayanlar: Prof. Dr. Enis Özyar ve Prof. Dr. Mert Ülgen

Güncelleyenler (Aralık 2017): Prof. Dr. Uğur Özbek, Dr. Devrim Öz Arslan, İlknur Şentürk

Güncelleyenler (Haziran 2019): Dr. Yasemin Uçal, Dr. Erkan Mozioglu

Güncelleyenler (Haziran 2020): Prof. Dr. Uğur Özbek, Doç. Dr. Devrim Öz Arslan
Doç. Dr. Günseli Bayram Akçapınar

Güncelleyenler (Haziran 2021): Doç. Dr. Günseli Bayram Akçapınar, Fatma Pınarbaş Baykal, Deniz Tunalı

Güncelleyenler (Nisan 2023): Doç. Dr. Günseli Bayram Akçapınar, Merve Meriç Kaymaz

Güncelleyenler (Ocak 2025): Prof. Dr. Eda Tahir Turanlı, Alper Bülbül

1 AMAÇ

Bu kılavuzun amacı, Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'ne bağlı Ana Bilim Dallarında hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin yazımında bilimsel yazım kurallarına uygun bir eşgüdümün sağlanmasıdır.

2 KAPSAM

Yüksek lisans ve doktora tezi hazırlayacak olan adaylar bu kılavuzda belirtilen standartlara uymakla yükümlüdür. Tez yazım kılavuzu ve şablonlar öğrenciyi bilgilendirmekle yükümlüdür. Tezlerin, tez yazım kılavuzuna ve şablonlara uygun hazırlanması öğrencinin sorumluluğundadır.

Tez kapsamında insan ve hayvan üzerinde yapılacak bilimsel çalışmalarda Etik Kurul Onayı alınması zorunludur.

3 REFERANS DOKÜMANLAR

Bu kılavuzun hazırlanmasında aşağıdaki kaynaklardan (Enstitülerin tez yazım kılavuzları) yararlanılmıştır.

1. Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
2. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
3. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
4. İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
5. Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi Yazım Kuralları
6. <http://sozluk.gov.tr/> (Erişim tarihi: Mayıs, 2019)
7. http://www.ume.tubitak.gov.tr/sites/images/uluslararası_metroloji_sozlugu.pdf (Erişim tarihi: Mayıs, 2019)
8. İstanbul Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü (Erişim tarihi: Ocak, 2025)

4 KISALTMALAR

1. Bu kılavuzda geçen:

- **EYK** : Enstitü Yönetim Kurulu
- **KVKK** : Kişisel Verilerin Korunması Kanunu
- **TÜBİTAK** : Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

5 TANIMLAR

1. **Alıntı**: Bir yazıya başka bir yazarın yazısından alınmış parça, aktarma, iktibas.
2. **Atıf**: Gönderme.
3. **Dipnot**: Metin içinde geçen herhangi bir bilgi ile ilgili olarak sayfa altında, çalışmanın sonuna konulan açıklama veya kaynak bilgisi.
4. **İntihal**: Bir kişinin eserlerinde başka kişilerin ifade, buluş veya düşüncelerini kaynak göstermeksizin kendisine aitmiş gibi kullanması.
5. **Patent**: Buluş belgesi.
6. **Telif**: Ulaştırma.
7. **Tez**: Üniversitelerde öğrencilerin veya öğretim üyelerinin hazırlayıp başarı ile savundukları bilimsel eser.
8. **Yayın Hakkı**: Bir fikir / sanat eserin veya benzeri eserleri yazarı kişinin, bu eserden doğan haklarının hepsi, telif, yazar hakkı (*Copyright*).

6 UYGULAMA VE ESASLAR

6.1 Genel Biçim ve Yazım Standartları

6.1.1 Kullanılacak Kağıdın Özelliği

Hazırlanacak tezlerin yazımı ve basımında, standart, birinci hamur, beyaz A4 kağıdı kullanılmalıdır.

6.1.2 Tezin Yazılacağı Yazım Ortamı

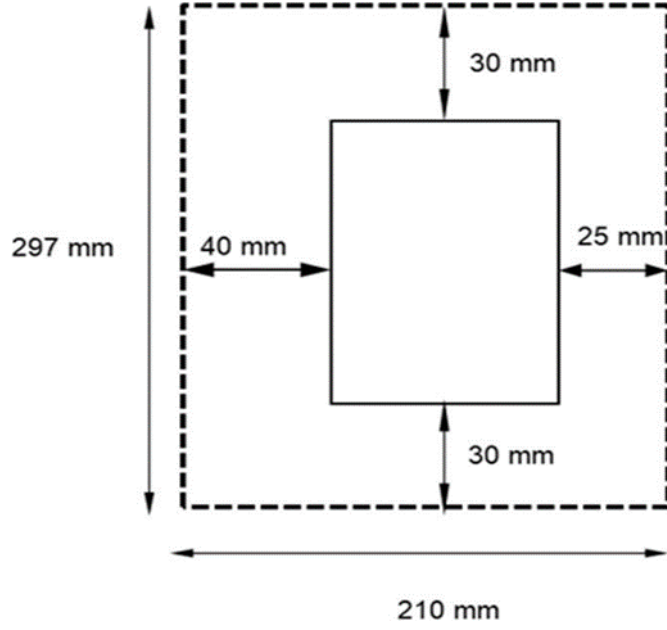
Tezler, bilgisayar ortamında, geliştirilmiş bir kelime işlemci paket programı (Microsoft Word, Open Office, Libre Office vb.) ya da bir doküman hazırlama/oluşturma sistemi (L^AT_EX vb.) kullanılarak yazılmalıdır. Çıktılar ise, kaliteli çıktı veren bir lazer yazıcı kullanılarak, yalnızca kağıdın tek yüzüne basılmalıdır.

6.1.3 Yazı Özelliği

Ana metinde "*Times New Roman*" yazı tipi kullanılmalıdır. Ana metin için 12 puntoluk yazı karakteri uygundur. Dipnotlar, çizelgeler ve tablolarda, sayfaya sığdırılabilmesi amacıyla 10 veya daha küçük puntolar kullanılabilir. Ana metin içinde koyu, italik, koyu italik ve alt çizilmesi gelişigüzel uygulanmamalı, bilim alanının özelliklerine göre kullanılmalıdır. Tüm yazılar siyah renkte olmalıdır. Yazımda nokta, noktalı virgöl, virgöl, iki nokta gibi noktalama işaretlerinden sonra mutlaka bir karakterlik boşluk bırakılmalıdır, noktalama işaretlerinden önce kesinlikle ara verilmemelidir.

6.1.4 Sayfa Boyutları ve Yazım Alanı

Yazımda her sayfanın sol kenarında ciltleme yapılabilmesi için 4 cm, sağ kenarında 2.5 cm, üst ve alt kenarlarında ise 3 cm boşluk bırakılmalı, yazılar bu çerçeveden dışına taşmamalıdır (Şekil 1). Satır sonlarında kelimeler bölünmemelidir. Sayfa sonuna gelen başlık veya alt başlıklardan sonra en az iki satır yazı bulunmalıdır. Metin iki yana yaslanmış olarak ve sayfanın sadece tek yüzüne yazılmalıdır.

Şekil 1: Tezin yazılabileceği kağıt boyutları (A4) ve kenar boşlukları.

Yazım düzenini korumak amacı ile tüm satırlar çerçeve hizasında kalmak koşulu ile aynı hizada sabitlenmelidir. **Yalnızca tezin dış kapak (sert kapak) sayfasında tüm yazılar ve logo sayfaya göre ortalanmalıdır.**

6.1.5 Satır Aralıkları, Özellikleri ve Paragraf

Tez metninin yazımında kullanılacak standart satır aralığı 1,5 olmalıdır. **Tablo üstü, resim ve şekil altı açıklamaları ile alıntılar ve dipnotların yazımında ise 1 tam aralık kullanılmalıdır.** Tablo üstü yazıları ile tablo arasında 1,5 satır aralığı; resim ve şekil altı yazılarından sonra yeni paragraf başlamadan önce 1,5 satır aralığı boşluk bırakılmalıdır.

Satır başları rakamla başlamamalı (tarih hariç), rakamların kullanımında binlik hanelerde boşluk bırakılmamalı, küsuratlı sayılarda ise virgül "," kullanılmalıdır (Örnek: 1015,25). Ayrıca satır başları kısaltma, simge veya semboller ile başlamamalıdır.

Paragraf girintisi 0,75 cm uzaklıkta içeriden başlamalıdır. Paragraf aralarında da 1,5 satır aralığında tek satırlık boşluk verilmelidir. Bu özellik tezin okunması ve paragrafların birbirinden ayrı olarak algılanabilmesi yönünden önemlidir.

6.1.6 Ana ve Ara Başlıklar

Tezin alt bölümlerinin belirlenmesinde gereksiz ayrıntıya inilmemeli, mantıksal bir sistem içinde sıralama yapılmalıdır. Giriş ve amaç, genel bilgiler, bulgular vb. ana başlıklarla birbirinden ayrılan her bölüm ayrı sayfadan başlamalı ve başlıklardan sonra bir kez 1,5 satır aralığı boşluk bırakılmalıdır. **Ana ve alt başlıklar satır başına dayalı olarak başlamalıdır.** Başlıklarda hiçbir noktalama işareti kullanılmamalıdır. **Ana başlıkların tamamı, birinci alt başlıklarda ise bütün kelimelerin ilk harfleri büyük harflerle yazılmalıdır.** Tamamı büyük harflerle yazılan ana başlıkta "ve", "ile" gibi bağlaçlar varsa bütün başlık büyük harflerle yazılmalıdır. Yalnızca ilk harfin büyük harfle yazıldığı durumlarda "ve", "ile" gibi bağlaçlar küçük harfle yazılmalıdır. İkinci alt başlıklarda ise cümle girişi olarak sadece birinci kelimenin ilk harfi büyük, diğerleri küçük yazılmalıdır. Tezin bölüm başlıkları (giriş ve amaç, genel bilgiler, bulgular vb) 14, diğer bütün başlıklar 12 punto ile koyu (bold) olarak yazılmalıdır. Ana başlık ve alt başlıklar aşağıdaki örneğe uygun, ondalıklı sisteme göre numaralandırılmalıdır. Gerektiği durumlarda daha ileri derecedeki alt bölüm başlıkları ikinci derecede başlık kurallarına uygun olarak kullanılabilir.

Örnek:

1 GİRİŞ VE AMAÇ

1.1 Birinci Derece Alt Başlık 1

1.2 İkinci derece alt başlık 1

1.1.1 Üçüncü derece alt başlık 1

1.1.2 Üçüncü derece alt başlık 2

1.1.2.1 Dördüncü dereceden alt başlık 1

6.1.7 Anlatım

Metinde anlatılmak istenenler bilimsel bir Türkçe ile net olarak ifade edilmeli, cümleler dil bilgisi ve fikirce doğru, kısa, sade, açık, anlaşılır ve uyumlu olmalı, noktalama işaretleri yerinde kullanılmalıdır. Cümle ve paragraflar arasında bağlantı iyi yapılmalı, konu dışı ifadelerle bağlantı kopartılmamalıdır. Anlatımda aidiyet bildiren sözcükler (yaptım, gördüm, araştırmamızda vb.) yerine üçüncü şahıs ifade eden edilgen sözcükler (yapıldı, görüldü, araştırmada vb.) seçilmelidir. İfadelerin anlatımında

Türkçe terimler kullanılmalı; Türkçe karşılıkları henüz konulmamış terimler özgün halleriyle ve fakat eğik olarak yazılmalıdır. Bu amaçla, Türk Dil Kurumu Sözlüklerinden yararlanılmalıdır: <http://sozluk.gov.tr/>. Uzunluk, kütle,zaman, elektrik akımı termodinamik, sıcaklık, madde miktarı, ışık şiddeti gibi temel ölçüm birimlerinde karışıklıkları önlemek için, 1960 yılında kabul edilen Uluslararası Birimler Sistemi (SI= Systemé International d’unités) kullanılmalıdır. Ülkemizde, metroloji ile ilgili çalışmaları yürüten ve TÜBİTAK’ın çatısı altında etkinlik gösteren Ulusal Metroloji Enstitüsü ağ sayfasında yayımlanan Uluslararası Metroloji Sözlüğü’nden yararlanılmalıdır:

http://www.ume.tubitak.gov.tr/sites/images/uluslararasi_metroloji_sozlugu.pdf.

Cümleler asla rakamla veya kısaltma ile başlamamalıdır.

6.1.8 Kısaltma ve Simgeler

Tezde standart kısaltmalar dışındaki kısaltmalara gerekli olduğu durumlarda yer verilmelidir. Birden fazla sözcükten oluşan ve tezde sık kullanılan terimler ya güncel literatüre uygun şekilde ya da baş harfleri kullanılarak kısaltılmalı ve harfler arasına nokta konulmamalıdır. Bu durumda terimin ilk geçtiği yerde açık adı yazılmalı ve parantez içine kısaltması verilmeli [Örneğin; Romatoid Artrit (RA)]; daha sonra terimin her geçtiği yerde kısaltması kullanılmalıdır. Tüm bu kısaltmalara Bölüm 2.8’de açıklandığı şekle uygun olarak **KISALTMA VE SİMGELER LİSTESİ** başlığı altında yer verilmelidir.

Kısaltması yapılan terimler **KISALTMA VE SİMGELER LİSTESİ**’nde alfabetik olarak dizilmelidir. Simgeler arasında α , β , λ , τ vb. simgelerin kullanılması durumunda, bu simgelerin sıralanmalarında, okunuşları dikkate alınmalıdır: Örneğin α , “a” harfinin; λ , “l” harfinin; τ , “t” harfinin bulunabileceği yerde sıralanmalıdır.

6.1.9 Şekil, Resim ve Tablolar

Tablolar dışındaki her türlü grafik, çizim, çizelge, diyagram, şema şekil olarak; yalnızca fotoğraflar resim olarak adlandırılır. Şekil, resim ve tablolar metinde ilk değindiği sayfada veya takip eden sayfada, sayfa düzenini bozmadan yer almalı; boyutları hiçbir zaman metin bloğu çerçevesinin dışına taşmamalıdır. Metin bloğundan daha dar şekil, resim ve tablolar metin bloğunu tam ortalayacak şekilde yerleştirilmelidir.

Birbirleri ile ilgili olan birkaç şekil, resim ve tabloya aynı sayfada yer verilebilir.

Şekil, resim ve tablolar içlerinde ayrı ayrı numaralandırılmalı; gerekli ise her birine ait alt gruplar oluşturulmalıdır (Örnek: Şekil 1, Resim 2a gibi). **Tezde yer alan bütün şekil, resim ve tablo başlıkları düz (bold ya da italik değil), ana metin ile aynı yazı tipinde (Times New Roman) ve büyüklüğünde (12 punto) olmalıdır.** Başlık kısa ve öz olmalı şekil/resim/tablonun, içeriğini yansıtmalıdır. Başlıklarda gereksiz ayrıntıdan sakınılmalıdır. Bir sayfadan daha fazla yer tutan şekil/resim/tablolarda her sayfaya şekil/resim/tablo numarası ve açıklaması konulmalı ve parantez içinde (devam) ibaresi yerleştirilmelidir. Grafik, şekil ve resim gibi araçların başlıklarının yanı sıra içeriği açıklayan kısa bilgi cümleleri de verilmelidir. Tüm şekil, resim ve tablolar yüksek çözünürlüklü (300 dpi ve üzeri olması önerilir) formatta ve yazılar okunabilir biçimde tezde yer almalıdır.

Şekil ve resimlerin numara, isim ve açıklamaları şekil ve/veya resmin **alt kenarının 1,5 satır aralığı altına** ve sayfanın soluna hizalanarak yazılmalıdır. Tablo numara ve isimleri **tablonun üstüne**, sayfanın soluna hizalanarak yazılmalı, metnin son satırı ile tablo üst kenarı arasında 1,5 satır aralığı boşluk bırakılmalıdır.

Tablo 2: Örnek Tablo Başlığı

Başlık 1	Başlık 2
Veri 1	Veri 2

Şekil ve tablolar mümkün olduğunca bilgisayar ile hazırlanmalı ve tez metni içine bilgisayarda uygun şekilde yerleştirilerek daha sonra tez baskısı yapılmalıdır. Şekiller elde hazırlanıyorsa; bu durumda aydıngeçer kağıdı üzerine rapido kalem, rapido mürekkebi ve çıkartma yapılabilen bir araç (*LetterSet* gibi) kullanılarak hazırlanmalıdır. Çizimleri yapılan şekil üzerindeki işaret, sembol, çizgiler, harf ve numaralamalar daktilo, bilgisayar yazıcısı, çıkartma yapılabilen bir araç ve rapido ile konulmalı ve çıplak göz ile okunabilecek büyüklükte yerleştirilmelidir. Eğer boyutları olanaklı ise, bu kağıt, tarandıktan sonra, şekil olarak, metnin ilgili yerine yerleştirilmelidir.

Tablolar, metnin genelinde kullanılan yazı tipinden daha küçük hazırlanabilir. Genel bir kural olarak, tabloda tekrardan kaçınılmalı ve kesinlikle gerekli olan unsurlar tabloya yerleştirilmelidir. Tablolar okunaklı ve anlaşılır olmalı, gerekli olan koşullarda hücreler yatay ve dikey çizgilerle ayrılmalıdır. Tabloda açıklanması gerekli kısımlara,

yıldız veya sembollerle işaretlenip tablonun son çizgisinin altında dipnot olarak yer verilebilir. Ancak, bu uygulama kesinlikle gerekli olmadıkça kullanılmalıdır; esas olan, tablonun herhangi bir açıklama olmaksızın kendi başına anlaşılır olmasıdır.

Tezde renkli baskı kullanılmıyorsa, iyi karşıtlığa (kontrasta) sahip yüksek çözünürlüklü siyah-beyaz fotoğraflar tercih edilmelidir. Tez içinde hastanın kimliğini ortaya çıkaracak fotoğraflar ya da bilgiler kullanılmalıdır. Hastalardan alınacak fotoğraflar hastaların yazılı izinleri alındıktan sonra ve hastanın kimliği şifrelenecek şekilde bantlandıktan sonra tez içinde sunulmalıdır. Renkli fotoğraflar kullanılabilir; ancak, kullanılacak renkli fotoğrafların yüksek çözünürlüklü olmalarına, siyah-beyaz fotokopisi sırasında önemli oranda görüntü kaybına neden olmayacak bir renk karşıtlığına sahip olmalarına dikkat edilmelidir. Bilgisayar ortamında bulunmayan fotoğraflar tarayıcı ile taranarak tez metni içine bilgisayarda yerleştirilmelidir.

6.1.10 Denklemler

Denklem numaraları metin içinde kalın yazılmamalı, sağa hizalanmalı ve denklem satırının sonunda yer almalıdır. Denklemler sayfa ortasına hizalanmalı ve metin içinde atıfta bulunurken "eşitlik 3.1" gibi ifadeler kullanılmalıdır. Ayrıca, metin içinde matematiksel değişkenler ve sabitler doğru şekilde ifade edilmelidir; örneğin, doğal logaritmanın tabanı olan "e" harfi büyük harfle yazılmamalıdır.

Örnek:

Denklem (1), mevcut değerin Y_t önceki değerin $(Y_{t-1})\phi$ katsayısı ile çarpılması ve rastgele bir şok ϵ_t eklenmesiyle belirlendiği birinci dereceden otoregresif (AR(1)) süreci ifade eder.

$$Y_t = \phi \cdot Y_{t-1} + \epsilon_t \quad (1)$$

Her bir parametre açıklanmaktadır. 1'de görüldüğü gibi ya da denklem 1'de görüldüğü gibi.

6.1.11 Alıntılar

Üç satırdan az olan alıntılar metin ile aynı özelliğe sahip yazı karakterleri kullanılarak yazılabilir. Üç satırdan fazla olan alıntılar ise ana metinden daha küçük karakterlerle yazılabilir. Bilgisayar programları veya çözümlenme (analizör) programları alıntı olarak kabul edilebilir. Başka bir kaynaktan alınan alıntı tırnak imi “...” içerisinde gösterilmelidir.

Başka kaynaklardan doğrudan alınarak veya kavramsal olarak başka yazarlardan yararlanılarak hazırlanan **şekil, resim ve tablolarda mutlaka kaynak numarası verilerek kaynak belirtilmelidir**. Telif hakkı olan orijinal şekil, resim veya tablo alınması halinde yayın hakkı izni alınmalıdır ve alınan iznin numarası kaynaklar kısmında atfın geçtiği kaynakta belirtilmelidir. Yayın hakkı (*Copyright*, bir fikir / sanat eserini veya benzeri eserleri yaratan kişinin, bu eserden doğan haklarının hepsi, telif, yazar hakkı) izninin nasıl alınabileceğini gösteren örnek ‘Yayın Hakkı (*Copyright*) Nasıl Alınır?’ başlıklı dosyaya Fen Bilimleri Enstitüsü ağ sayfasından ulaşılabilir. Kaynak şekil resim ve/veya tablonun alt kenarının 1,5 satır altına ve sol alt köşesi hizasından başlanarak parantez içinde şekil altı, resim altı ve tablo üstü yazı stiline uygun şekilde yazılmalıdır.

6.1.12 Dipnot

Tezin herhangi bir sayfasında, metnin içine yazıldığı zaman konuyu dağıtıcı ve okuma sürekliliğini engelleyici nitelikteki açıklamalar kısa ve öz olarak sayfanın altına dipnot olarak verilir. Dipnotlar 9 punto ve 1 satır aralığı ile yazılır. Bunun için önce metin içinde açıklanmak istenen cümlenin sonuna * konulur ve ilgili sayfanın sonu yarım satır uzunluğunda bir çizgi ile ayrılır. Sonra bu çizginin altına * konularak 9 punto ile açıklamalar yazılır. Aynı sayfada birden fazla dipnot kullanılacaksa, dipnotlar sayfadaki belirtme sırasına göre 1’den başlamak üzere numaralandırılarak sayfa altında verilmelidir. Bu kural birden fazla dipnot kullanılacak tüm sayfalar için geçerli olup, her sayfanın dipnotu 1’den başlanarak numaralandırılır. Dipnot numaraları üst simge olarak yazılmalı, iki dipnot art arda yazılacaksa aralarında 6 puntoluk 1 satır aralığı boşluk bırakılmalıdır.

6.1.13 Metin İçinde Kaynak Gösterme

Tez yazımında, kaynaklarda kullanılması gereken kaynak tipi Vancouver'dır. Mendeley (<https://www.mendeley.com>), End-Note (<https://endnote.com/>), Zotero (<https://www.zotero.org/>) gibi akademik referans düzenleme programından yararlanılması halinde, "Vancouver" kaynak tipi seçilip metin içinde kaynak gösterme bu Şekilde düzenlenmelidir.

Buna göre, kaynaklar tez içerisinde parantez içinde kaynak numarası belirtilerek gösterilir. Kaynak numarası aynı satır üzerinde, cümlenin sonunda gösterilmelidir. AŞağıda tez içinde kaynak kullanımına ilişkin bazı örnekler verilmiştir.

rnek: Bir alıŐmada Parkinson hastalarında önerilen diyeteye uyumsuzluğun yaygın olduğu bulunmuŐtur (1).

Tek yazarlı kaynaklara atıflarda, yazarın soyadı kullanılmalı ve atıf numarası yine cümlenin sonuna konulmalıdır.

rnek: Carlsson, Parkinson hastalarında önerilen diyeteye uyumsuzluğun yaygın olduğunu bulmuştur (1).

İki yazarlı kaynaklara atıflarda, yazarların soyadları arasına "ve" bağlacı konulmalıdır.

rnek: Franklin ve Gosling, TMV'nin yapısını 1953 yılında ortaya çıkarmıŐtır (2).

 ve daha fazla yazarlı kaynaklara atıflarda, ilk yazarın soyadından sonra "ve diğerleri" sözü konulmalıdır.

rnek: Perutz ve diğerleri, hemoglobinin yapısını ortaya çıkardılar (3).

6.1.14 Ulusal veya uluslararası yönetmelikler ile yasalar

Eğer, herhangi bir yönetmelik veya yasaya, metin içerisinde atıf verilecekse, bu, ilgili cümlenin sonuna numara eklenerek yapılmalıdır.

Örnek: Bu bölümde, standart kısaltmaların kullanımında, “Ölçüler ve Ayar Kanunu” esas alınmıştır (1).

6.1.15 Sözlü, yazılı veya elektronik posta görüşmeleri

Metin içinde sözlü veya yazılı (elektronik posta görüşmeleri dahil) kaynak gösterilebilir. Bu durumda görüşme yapılan kişinin adının baş harfi, soyadı yazılarak, görüşme tarihi ve görüşme türü, metin içerisinde veya dipnot olarak, aşağıdaki gibi belirtilmeli; kaynak gösterilen kişinin iletişim adresi verilmek istenirse, dipnot olarak verilmelidir. Bununla birlikte sözlü veya yazılı görüşmeler kaynak listesinde yer almamalıdır.

Görüşmelere dayalı bu tür atıflar, tez çalışmasının bilimsel niteliğini ve tekrarlanabilir olma özelliğini gölgede bırakacak niteliklerde olamaz. O nedenle, çok gerekli kalınmadıkça, bu tür atıflardan kaçınılmalıdır.

Örnek:

(A. Sancar 2007, sözlü görüşme) (A. Sancar 2007, yazılı görüşme)

A. Sancar (2007, sözlü görüşme)’ ye göre, ...

A. Sancar (2007, elektronik posta)’ ya göre, ...

6.1.16 Ağ sayfaları

Ağ (web) sayfalarına, metin içerisinde atıf verilecekse, bu, ilgili cümlenin sonuna numara eklenerek yapılmalıdır. Kullanılan ağ sayfaları, bilimsel kişilerin yayınlarından, bilimsel bir kurul tarafından denetlenen organizasyonlardan, devlet, üniversite ve kamu kuruluşlarının yayın organlarından yararlanılan bilgiler içermelidir.

Bu bağlamda, güvenilirliği hemen herkesçe kabul gören, ulusal ve uluslararası bilimsel kurul ve kuruluşların resmi genel ağ (internet) sayfaları, tercihen “gov”, “edu”, “org” uzantılı siteler kullanılmalı; ticari veya özel kişi ve kuruluşların siteleri kullanılmamalıdır.

Örnek: Verem, en ciddi ve önlem alınması zorunlu hastalıkların başında gelmektedir (1).

6.1.17 Özgün bilgisayar programları

Tez içinde özgün bir bilgisayar programına (çeşitli analiz, modelleme, biyoenformatik yazılımları vb.) metin içerisinde atıfta bulunulmuş ise yazılımın adı ve sürüm tarihi, parantez içinde yazılarak belirtilmeli; atıf, ilgili cümlenin sonuna numara eklenerek yapılmalıdır.

Örnek: Araştırma verileri SPSS version 11 (SPSS 2007) ile değerlendirilmiştir (1).

6.1.18 Dijital Disklere (CD, DVD vb.) kayıtlı belgeler

Tezde kullanılan dijital disklere (DVD, CD vb.) kayıtlı her türlü belge için atıf, ilgili cümlenin sonuna numara eklenerek yapılmalıdır.

Örnek: Verem, en ciddi ve önlem alınması zorunlu hastalıkların başında gelmektedir (1).

6.1.19 Dolaylı kaynaklar (kaynağa, bir başka yayın içinden atıf yapma)

Dolaylı kaynak olarak adlandırılan eldeki bir yayında belirtilen, ancak ulaşılamayan başka bir kaynağın aktarılmasından özellikle kaçınılmalı; ancak mutlaka verilmesi gerekiyorsa kaynak sayısı en fazla iki ile sınırlandırılmalıdır. Dolaylı kaynaklar metin içinde aşağıdaki örneklere uygun olarak belirtilmelidir.

Örnek: Banting (1)' e atfen, Best ve diğerleri (2) en yaygın sorunun, diyabetle ilgili olduğunu belirtmektedirler.

Best ve diğerlerinin (2) belirttiğine göre, Banting (1) en yaygın sorunun, diyabet ile ilgili olduğunu bulmuştur.

6.1.20 Sayfaların Numaralandırılması

Sayfa numaraları sayfanın alt kısmına, metin bloğunun sağ kenar hizasında olacak şekilde yazılmalıdır. Numaralandırma “Özet” bölümünden itibaren başlamalı, numaralandırma Arabik rakamlar ile (1, 2, 3 şeklinde); “özet” öncesi bölümlerde ise (Ön-söz/Teşekkür, İçindekiler, Tablolar Listesi, Şekiller Listesi, Resimler Listesi, Kısaltmalar ve Simgeler Listesi gibi tez ön sayfaları) küçük Romen

rakamlarıyla (i, ii, iii, iv gibi) şeklinde yapılmalıdır. İç kapak ile tez onay sayfasına numara basılmamalı, sayfa numaraları iii ile beyan sayfasından başlamalıdır. Sayfa numaralarının önünde ve arkasında ayraç, çizgi gibi işaretler kullanılmamalıdır.

6.2 Tez İçeriğinin Düzenlenmesi Standartları

Fen Bilimleri Enstitüsü’ne bağlı Ana Bilim Dallarında hazırlanan tüm yüksek lisans ve doktora tezlerinde, ön sayfalar ve tez metninin yazımı ile ilgili standartlar, aşağıdaki gibi belirlenmiştir. Ancak tez sosyal bilimlerle örtüşen bir konuda hazırlanmış ise, tezdeki “gereç ve yöntem”, “bulgular” ve “kaynak gösterme kuralları” bölümlerinin yazımında sosyal bilimler alanındaki araştırmalarda kullanılan araştırma yöntemleri ve kaynak gösterme kuralları da esas alınabilir. Tez, hesaplamalı bilimler, bilgisayar bilimleri ve mühendislik bilimleriyle örtüşen bir konuda hazırlanmış ise, tezdeki “gereç ve yöntem”, “bulgular” ve “kaynak gösterme kuralları” bölümlerinin yazımında ilgili alandaki araştırmalarda kullanılan araştırma yöntemleri ve kaynak gösterme kuralları da esas alınabilir.

6.2.1 Ön Sayfalar

6.2.1.1 Tez kapağı

Tezin dış kapağı 30 x 21 cm boyutlarında en az 160 gr bristol (krome) beyaz karton dan olmalıdır. Kapakta üniversitenin logosu, üniversite ve enstitünün adı, tezin adı, öğrencinin adı, tezin yapıldığı ana bilim dalı, danışmanın/danışmanların unvanı ve adı, şehir ve yıl yer almalıdır. Kapakta tezin yüksek lisans/doktora tezi olduğu belirtilmeli-

dir. Kapak sayfası Ek 1’de verilen örnekteki düzen ve ölçülerle tam uyumlu olmalıdır.

Buna göre sayfanın üst orta bölümünde Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi’nin logosu renkli olarak **2x2,5 (en x boy)** cm boyutlarında yer almalıdır. Tez Yazım Kılavuzunun kapağındaki **üniversitemiz amblemi** ağ sayfasından indirilmelidir (<https://www.acibadem.edu.tr/universite/hakkinda/kurumsal-kimlik>).

Kapak sayfaları “*Times New Roman*” yazı karakteri ile yazılmalı, **tez başlığı 14 punto, diğer tüm yazılar 12 punto** olmalıdır. Tüm kapak sayfalarında 1,5 satır aralığı kullanılmalıdır. Kapak sayfalarında yalnızca tez adı koyu(bold) olarak yazılmalıdır. Kapaktaki tüm yazılar, unvanlar ve danışmanın adı dışında, büyük harf ile yazılmalıdır. Unvanların baş harfleri ile danışmanın adının baş harfi büyük, takip eden harfler küçük harf ile yazılmalıdır.

Tezin dış ön kapağı ile iç kapak sayfası arasında tam bir sayfalık boşluk bırakılmalıdır. İç kapak sayfası, tez yazımında kullanılan normal kağıda basılmalı; içerik ve düzen olarak tamamen dış ön kapağın aynı olmalıdır. Tezin dış arka kapağından önce tam bir sayfalık boşluk bırakılmalı, arka kapak ön kapak ile aynı kartondan yapılmalıdır. (Bakınız: Ek 1)

6.2.1.2 Tez onay sayfası

İç kapak sayfasını izleyecek; tez jürisinin tezi kabulü için kullanılacak bu sayfa Ek 2’deki örneğe bağlı kalınarak, tezin yazım diline uygun olarak Türkçe ya da İngilizce olarak hazırlanmalıdır. Güncel Ek 2 formu Fen Bilimleri Enstitüsü ağ sayfasından indirilip kullanılmalıdır.

6.2.1.3 Beyan (Etik, İntihal, Telif ve Patent Haklarıyla İlgili)

Bu bölümde araştırmacı tarafından imzalanmış EK 3’te verilen standart form, tezin yazım diline uygun olarak Türkçe ya da İngilizce olarak yer alacaktır.

Beyan, sayfada yazım alanına yukarıdan ve aşağıdan ortalanarak örneğe uygun olarak yazılır ve yazar tarafından mavi mürekkep kullanılarak imzalanmalıdır. İmzalı asıl belge, tezin ciltlenmesinden önce, eklenmeli; tez, imzalı bu asıl belgeyi içermelidir.

6.2.1.4 Önsöz ve teşekkür sayfası

Önsöz araştırmacının okuyucuya iletmek istediği özel mesaj durumundadır. Önsözde çalışmanın yapılmasına olumlu veya olumsuz katkıları bulunan etkenlerden söz edilebilir. Önsözün sonunda, tez çalışmasında ve tezin hazırlanmasında doğrudan katkısı bulunan kişiler ile, doğrudan ilgili olmadığı halde, olağan görevi dışında katkıda bulunan kişi ve kuruluşlara teşekkür edilmelidir. Teşekkür edilen kişilerin (varsa) unvanı, adı, soyadı, görevli olduğu kuruluş ve çalışmaya olan katkısı, kısa ve öz bir biçimde belirtilmelidir. Bu bölüm olabildiğince kısa ve öz olarak yazılmalı, bilimsellikten uzaklaşılmamalıdır.

Tez çalışması, bir proje kapsamında gerçekleştirilmiş veya Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi, TÜBİTAK veya benzeri kuruluşlarca desteklenmişse; projenin ve ilgili kuruluşun adı, proje numarası ayrı bir paragrafta belirtilir (Örnek: Bu tez, Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu Başkanlığı tarafından numaralı proje ile desteklenmiştir).

6.2.1.5 İçindekiler

İçindekiler sayfası, önsöz ve teşekkür sayfasından sonra yer almalıdır. İçindekiler bölümü beyan sayfasıyla başlayıp, özgeçmiş sayfasıyla sonlanmalıdır. Bu bölümde tezdeki ana başlıklar büyük harfle yazılmalı ve numaralandırma bakımından metindeki şekliyle yer almalıdır. Tezdeki alt başlıklar (birinci, ikinci, üçüncü) da aynı şekilde koyu yazılmalıdır; ancak bu başlıkların da numaralandırmaları metindeki şekliyle yer almalıdır. Üçüncü dereceden daha ileri derecede alt bölüm başlıkları yazılmamalıdır. İçindekiler bölümünde **KISALTMA** ve **SİMGELER LİSTESİ**; **ŞEKİLLER LİSTESİ**, **RESİMLER LİSTESİ** ve **TABLolar LİSTESİ** de kılavuzdaki sırasıyla yer almalı; bu listelerin her biri ayrı birer sayfa başi ile verilmelidir.

6.2.1.6 Kısaltma ve simgeler listesi

Bu bölüm, tezde çok tekrar eden kısaltmalar ve simgeler kullanılırsa hazırlanmalıdır. İçindekiler Dizini ile aynı sayfa düzenindeki bu sayfada tezde

kullanılan kısaltmalar ve simgeler ile bunların açık yazılışları tezin ana metnindeki

yazım kurallarına uyularak belirtilir.

Listelenen kısaltma ve simgeler büyük harf ile, açıklamaları ise tez içerisinde yazıldıkları şekilde standart yazım (italik ya da bold değil) ile yazılmalıdır. Kısaltma ya da simgeden boşluk bırakılarak örnekteki gibi alt alta hizalanarak açıklaması yazılmadır.

Örnek:

DNA	Deoksiribonükleik asit
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
ATCC	American Type Culture Collection
SI	Uluslararası Birimler Sistemi
AR-GE	Araştırma ve Geliştirme

6.2.1.7 Şekiller, resimler ve tablolar listesi

Tezde yer alan şekil, resim ve tablolar için ayrı ayrı kendi içinde numaralandırılmış liste oluşturulmalıdır. **ŞEKİLLER LİSTESİ**, **RESİMLER LİSTESİ** ve **TABLOLAR LİSTESİ** tezde geçiş sırasına göre ve tezdeki başlıklarıyla aynı olacak şekilde ve içindekiler listesinin sayfa düzeninde hazırlanmalıdır (Ek-10, Ek-11).

6.2.2 Tez Metni

6.2.2.1 Türkçe özet

ÖZET başlığı sola yaslanarak koyu renk, 14 punto ve büyük harf ile yazılmalıdır. ÖZET başlığı altında tezin Türkçe başlığı; tam olarak her sözcüğün baş harfleri büyük seçilerek, koyu renk ve 12 punto ile yazılır. Özeti amacı, okuyucuya tezin tümü konusunda fikir vermektir. Bu nedenle özetle araştırmanın “niçin yapıldığı” (ele alınan problemin kısa bir tanımı ve çalışmanın amacı), “nasıl yapıldığı” (gereç ve yöntem), “ne bulunduğu” (bulgular) ve “bulguların ne anlam taşıdığı” (tartışma) sorularının yanıtları yer almalıdır. Özetle sözcük seçimine dikkat edilmeli,

genel bilgi, liste, şekil veya tabloya yer verilmemelidir. Özet ara başlık kullanılmadan bir sayfaya sığacak ve 250 kelimeyi aşmayacak şekilde, paragraf girintisi yapılmadan tek paragraf halinde 12 punto, 1,5 satır aralığı ile yazılmalıdır. Türkçe özeti sonuna 1,5 satır aralığı boşluk bırakılmalı, koyu punto ile “Anahtar Sözcükler” başlığı ve 5 anahtar sözcük, tezdeki önem sıralarına göre sıralanmış olarak virgülden itibaren ilk kelimenin ilk harfi büyük olarak yazılmalıdır. Anahtar kelime seçilirken Yükseköğretim Kurulunun parantez içinde verilen ağ adresinden ulaşılacak Tez Veri Giriş Formu’nda, dizin terimleri girişinden veya Tıbbi Konu Başlıkları’ndan (MeSH= Index Medicus’un, Medical Subject Headings) (yararlanılabilir: MeSH’e <http://www.nlm.nih.gov/mesh/MBrowser.html> adresinden ulaşılabilir).

6.2.2.2 İngilizce özet

ABSTRACT başlığı sola yaslanarak koyu renk, 14 punto ve büyük harf ile yazılmalıdır. ABSTRACT başlığı altında tezin İngilizce başlığı; tam olarak her sözcüğün baş harfleri büyük seçilerek, koyu renk ve 12 punto ile yazılır. Tezin başlığı tez içeriğini yansıtır özellikle ve en fazla 12 kelime olmalıdır. Türkçe özeten sonra verilen anahtar sözcükler (Keywords), İngilizce özeti altına İngilizce olarak ve tezdeki önem sıralarına uygun olarak yazılmalıdır. Bu sayfanın içeriği ve yazım formatları Türkçe özet ile aynı olmalıdır.

6.2.2.3 Giriş ve amaç (Introduction and aim)

Tez metninin ilk ve önemli bölümlerinden birini oluşturan **GİRİŞ VE AMAÇ (INTRODUCTION AND AIM)** bölümü okuyucuyu konuya hazırlayıcı nitelikteki sade ve özlu bilgiler içermelidir. Bu bölümde öncelikle tezin konusu ile ilgili bilgiler verilmeli, takiben tezin amacı ve önemi, konuyu çalışma nedenleri, bilime katkı ve/veya yöntem açısından ne gibi yenilikleri hedeflediği çok açık ve kısa olarak yazılmalıdır. Sunulan tüm bilgiler doğrudan tez konusu ile ilgili olmalı, kaynaklar ile desteklenmeli, ancak yorum yapılmadan verilmelidir. Kaynak seçiminde araştırmalar temel alınmalı, mümkün olduğunca klasik kitap bilgisinden kaçınılmalıdır. Bu bölüm en fazla 3 sayfa olmalıdır.

6.2.2.4 Genel Bilgiler (Background)

GENEL BİLGİLER (BACKGROUND) bölümünün amacı tez çalışmasının anlaşılabilirliğine fayda sağlayacak güncel bilgilerin verilmesidir. Bu bölümde tez konusunun teorik ve pratik temelleri ile ilgili bilim yazını (literatür) çalışmaları belli bir düzen ve sistematik biçimde özetlenmeli; anlatılan konunun akılcı bir akışı sağlanmalı, gerektiğinde alt başlıklar da kullanılarak ayrıntılı bilgiler verilmelidir. Alt başlıklar konunun genel akışına uygun olmalı, genel konulardan özele doğru gidilerek konu tez çalışmasına getirilmelidir. **Bu bölümün uzunluğu** tezin geneline orantılı bir hacimde tutulmalı; **tezin en fazla 1/3'ünü kapsamalıdır**. Kullanılan konuyla ilgili kaynaklar titizlikle seçilmeli, doğrudan bağlantısı olmayan bilgilerden kaçınılmalı, tüm bilgiler kaynak gösterilerek desteklenmeli, ancak yorum yapılmamalıdır.

6.2.2.5 Gereç ve Yöntem (Materials and Methods)

GEREÇ VE YÖNTEM (MATERIALS AND METHODS) bölümünde tez çalışmasının yeri ve tarihi, araştırmanın tipi, evren ve örnekleme, örnekleme yöntemi, araştırma hipotezleri, veri toplama araçları, veri toplama yöntemi, verilerin nasıl çözümlendiği (*analiz edildiği*), gerekiyorsa sınırlılıklar ve karşılaşılan güçlükler açıklanmalıdır. Gereç ve yöntem bölümü konu ile ilgilenen diğer araştırmacıların aynı yöntemi kullanarak çalışmayı tekrarlayabilmesine olanak verecek nitelikte ayrıntılı olmalıdır. Eğer kullanılan gereç ve yöntemler daha önce başka araştırmacılar tarafından kullanılmış ve yayınlanmışsa, bu kaynaklara atıf yapılmalı, yöntemler uzun olarak anlatılarak gereksiz tekrardan kaçınılmalı; bu durumda sadece değişiklik yapılan bölümler ayrıntılı olarak belirtilmelidir. Okuyucuya kolaylık sağlaması açısından gereç ve yöntem bölümü alt başlıklara ayrılabilir.

Tez, hesaplamalı bilimler, bilgisayar bilimleri ve mühendislik bilimleriyle örtüşen bir konuda hazırlanmış ise, tezdeki “gereç ve yöntem” bölümünün yazımında ilgili alandaki araştırmalarda kullanılan araştırma yöntemleri ve kaynak gösterme kuralları da esas alınabilir.

Canlılar üzerinde uygulama yapılarak gerçekleştirilecek her türlü araştırmada belirli etik kurallara uyulması zorunlu olduğundan, araştırmaya başlamadan önce gerekli durumlarda ilgili etik kurullardan izin belgesi (gerekli olduğu durumlarda hasta onam formu vb) alınmalı, etik iznin alındığı bu bölümde belirtilmeli, etik kurul onayı tez

metninin sonunda ekler bölümünde yer almalıdır.

Araştırmacının ideal gördüğü, gerçekleştirmek istediği, ancak çeşitli nedenlerle vazgeçmek zorunda kaldığı tüm konular araştırmanın sınırlılıklarını oluşturur. Sınırlılıklar, araştırmanın amaçlarından, yöntemden, örnekleme ulaşma ve diğer zorluklardan kaynaklanabilir. Araştırma sonuçlarının yorumlanmasında sınırlılıklar dikkate alınmalı, gereç ve yöntemler bölümünde sınırlılıklardan söz edilmelidir.

6.2.2.6 Bulgular (Results)

BULGULAR (RESULTS) bölümü, amaçlar doğrultusunda incelenen ve sorunun çözümüne ışık tutacak nitelikteki tüm bulguları içermelidir. Bu bölümde yalnızca, çalışmanın sonuçları (sayısal veriler ve kullanılan istatistiksel yöntemler) ve bu sonuçların çözümlenmeleri (analizleri) ile elde edilen anlamlılık düzeyleri belirtilmeli, yorum yapılmamalıdır. Bulguların sunumunda tablo, grafik, şekil ve resim gibi anlatım araçlarından yararlanılabilir, ancak aynı bulgular iki farklı yöntemle ifade edilmemeli, (hem tablo hem de grafik gibi); tablo altlarında tablo bulguları tekrarlanmamalı, özetlenmelidir. Tablo, grafik, şekil ve resim gibi araçların hem başlıkları olmalı hem de içeriği özetle açıklayan bilgiler altında verilmelidir.

6.2.2.7 Tartışma (Discussion)

TARTIŞMA (DISCUSSION) bölümü, tezin yorum kısmıdır. Aslında, bu kısım, araştırmayı yapan bilim insanının, bu konuya ilişkin bilim tarihindeki kendi yerini ortaya koyduğu alandır. Elde edilen tez bulguları bu konuda yapılan diğer araştırmalarla karşılaştırılmalı, bulguların diğer çalışmalardan farklı ve orijinal tarafları, onlara benzer sonuçları ortaya konulmalı; bilim yazınına uyan ve uymayan sonuçlar olası nedenleri ile birlikte tartışılmalı; son olarak bulgunun ne anlama geldiği yorumlanmalıdır. Araştırmada kurulan vargıların (hipotezler), elde edilen sonuçlar ile desteklenip desteklenmediği belirtilmelidir.

Tartışma bulguların sunum sırasına göre yapılmalıdır. Tartışma bölümünde bulguların tekrarlanmaması için bazı verilerde, tablo ve şekillere atıf yapılabilir. Tartışma yapılırken tezin “giriş ve amaç” ile “genel bilgiler” bölümlerinde anlatılan bilgilerin tekrarından kaçınılmalı; sadece elde edilen verilerle ilişkili kaynaklardan söz edilmelidir. Tez sahibi, en yeni çalışmaları da kapsayacak şekilde, kendisine kadar olan

çalışmaları özetlemeli, kendi çalışmasını, bilim yazınındakiler ile kıyaslayarak, tez çalışmasının özgün değerini ortaya koymalıdır.

6.2.2.8 Sonuç (Conclusion)

SONUÇ (CONCLUSION) bölümünde araştırmadan elde edilen bilgilerin ışığında varılan sonuçlar kısa ve anlaşılır bir tarzda yazılmalı, araştırmacının amacının ne ölçüde gerçekleştiği; araştırmacının, bu alandaki, geleceğe ışık tutacak önerileri, belirtilmelidir. Yapılacak öneriler araştırmacının amacı ve sonuçlarıyla doğrudan bağlantılı olmalıdır.

6.2.2.9 Kaynaklar (References)

6.2.2.9.1 Genel kurallar

Araştırmada kaynak gösterilen, alıntı yapılan kaynakların aslının araştırmacının elinde olması gerekir. Kullanılan kaynaklar makul sayıda, doğrudan tez konusu ile ilgili ve güncel olmalıdır. Kaynaklarda, klasik kitaplardan ziyade araştırma makalelerine yer verilmelidir.

Yayımlanmamış raporlar, bildirimler, özetler, baskıda olan çalışmalar, ders notları ve kişisel görüşler kaynak olarak gösterilmemelidir. Sözlü ve kişisel görüşmeler kaynak listesinde yer almamalıdır; ancak metin içerisinde kullanılmalıdır (Bkz. 2.12)

Ağ sayfalarının kaynak olarak kullanılması halinde, sayfaların adresleri, erişim tarihi ve eğer varsa, ilgili ağ sayfasına erişim sağlandığı tarihteki güncellenme tarihi, kaynaklar listesinde yer almalıdır.

Tez içerisinde kullanılmış olan kaynakların tümü tezin sonunda **numaralarla** sıralanmış **'KAYNAKLAR'** (**'REFERENCES'**) listesinde mutlaka yer almalıdır. Kaynaklar listesi tez ana metninde kullanılan aynı yazı tipinde, 10 punto ile yazılmalıdır. Yazılacak olan kaynağın ilk satırı sola tam yaslanmalıdır.

Kaynaklar listesi içinde, bir kaynağın yazarlarının soyadları tam olarak, diğer adlarının ise baş harfleri yazılmalıdır. Yazımda yazar soyadları ve adlarının başharfleri

büyük (Arnold F) olmalıdır. Yazar adının birden fazla olması durumunda adının baş harfleri birbirine bitişik olarak yazılmalıdır (Kaelin WG). Yazar isimleri birbirinden virgül ile ayrılmalı, son yazar isminden sonra nokta konulmalıdır.

Tez yazımında, **kaynaklarda kullanılması gereken kaynak tipi Vancouver'dır. Bu kaynak tipinin kullanımı için "3.2.8.2. Kullanılan kaynakların listede gösterilmesi" başlığı altında örneklendirildiği şekil takip edilmelidir. Ayrıca, Mendeley, End-Note ve Zotero gibi akademik referans düzenleme programından yararlanılması halinde, "Vancouver" kaynak tipi seçilip kaynakça bu şekilde düzenlenmelidir.**

6.2.2.9.2 Kullanılan kaynakların listede gösterilmesi

6.2.2.9.2.1 Dergide yayımlanmış makaleler

Kullanılan kaynaklara Ek-4'de örnekler verilmiştir. Ayrıca, uyulması gereken genel kurallar aşağıda örneklerle birlikte özetlenmiştir.

a) Makalenin tüm başlığı eksiksiz yazılmalıdır. Makalenin başlığının ilk kelimesinin ilk harfi büyük, diğer kelimelerin ilk harfleri küçük olarak yazılmalı; ancak makale adında özel isimler varsa, bu özel isimlerin ilk harfleri büyük yazılmalıdır.

Örnek: Pınar R. Disordered eating behaviors among Turkish adolescents with and without Type 1 diabetes. J Pediatr Nurs. 2005; 20(5):383-388.

b) Makale adı yazıldıktan sonra nokta konulmalıdır. Makale adı yazıldıktan sonra dergi adı yazılmalıdır. Dergi Uluslararası indekslerce taranıyorsa derginin kendi önerdiği, genel kabul görmüş kısaltma yapılmalı; Türkçe dergilerin kısaltması için TÜBİTAK'ın Türk Tıp Dizini esas alınmalıdır). Bu kategorilerin dışında kalan dergi isimleri açık olarak yazılmalıdır.

Örnek: Yıldız H. Hipertansiyonlu hastalarda yaşam tarzı modifikasyonu. Hemşirelik Bülteni. 2002; 21(12):63-68.

c) Dergi adından sonra nokta konulmalıdır. Bunu takiben makalenin yayımlandığı

yıl ve bunu takiben noktalı virgül işareti, derginin cildi, parantez içinde sayısı (varsa), bunu takiben iki nokta üst üste işareti ve son olarak da makalenin başlangıç ve bitiş sayfaları ve nokta işareti örneklerde gösterildiği gibi yazılmalıdır.

Supplement olarak yayınlanan makaleler

Kaynak supplement şeklinde yayınlandı ise parantez içinde Supplement olduğu aşağıdaki örnekteki gibi belirtilerek sayısı yazılmalıdır.

Örnek: Appel LJ. Lifestyle modification as a means to prevent and treat high blood pressure. J Am Soc Nephrol. 2003; 14 (Suppl 2): S99-S102.

Yazarı belirsiz olan makaleler (editöryel vb. yazılar)

Doğrudan makale adı ile başlanır. Türkçe ve yabancı dergilerde bu yazı ile ilgili "derginin önsözü, editörün köşesi, editöryel vb" ifade varsa bu ifadeler parantez içinde verilmelidir. Takiben dergi adı, tarih, cilt ve sayfa numaraları önceden bahsedildiği gibi yazılmalıdır.

Yazarı organizasyon ya da çalışma grubu olan makaleler

Yazar adı yerine organizasyonun ya da çalışma grubu (varsa simgesi) adı yazılmıdır.

Örnek: Joint National Committee on Prevention, Detection, Evaluation, and Treatment of High Blood Pressure (JNC). The Seventh report of the Joint National Committee on Prevention, Detection, Evaluation, and Treatment of High Blood Pressure (NIH Publication No. 03-5233). Washington, DC: U.S. Department of Health and Human Services 2003

6.2.2.9.2.2 Dolaylı kaynaklar

Öncelikle dolaylı kaynak yazılmalı, ardından İngilizce kaynaklar için "In", Türkçe kaynaklar için "İçinde" ibaresi yazılarak iki nokta üst üste konulmalı, takiben alıntı yapılan doğrudan kaynak yazılmalıdır.

Örnek: Haas LB. Chronic complications of diabetes. Nurs Clin North Am. 1976; 20(3):71-76. In: Lowe LP, Lia K, Greenland P. Diabetes, asymptomatic hyperglycaemia, and 22 year mortality in black and white men. Diabetes Care. 1980; 13(8):163-170. *Elektronik dergi makaleleri*

Bu makaleler, dergi yazım kuralları esas alınarak yazılmalı, dergi adının sonuna köşeli parantez içinde Türkçe dergiler için “Elektronik Dergi”, yabancı dildeki dergiler için “Electronic Journal” ifadesi eklenmeli, en sonunda ise internet adresi verilmelidir. Sayfa numaraları genellikle belli olmayan elektronik derginin sayısı ve/veya hangi aya ve yıla ait olduğu mutlaka belirtilmelidir.

Örnek: Oğuz A, Bağrıaçık N, İpbüker A. Ülkemizdeki diyabet prevalans çalışmalarına genel bakış. Diyabette Yönelimler. 2007:3(1) [Electronic Journal] <http://www.medscape.com/viewarticle/474880?src=search>.

6.2.2.9.2.3 Kitaplar

Kitap adının bağlaçlar (İngilizce kitaplar için and, of, in vb, Türkçe kitaplar için ve, veya, ile, ya da vb) hariç tüm sözcükleri büyük harfle başlayacak biçimde yazılmalı, kitap adından sonra nokta işareti konulmalıdır.

Birden fazla baskısı yapılmış kitaplar durumunda kitap adı yazıldıktan sonra, kitapta belirtilmiş ise, kaçınıcı baskı olduğu tek tipte (örneğin Türkçe için “2. baskı”, İngilizce için “2nd ed.”) yazılmalıdır.

Örnek: Gutman L. Spinal Cord Injuries: Comprehensive management and research 2nd edition. London: Blackwell Scientific Publications, 1976:353-354.

Bir kitabın belirli sayfa aralığından yararlanılmış ise, kaynaklar listesinde, atıfta bulunulan sayfa numaraları belirtilmelidir.

Örnek: Hatemi H, İlkova H, Yılmaz T.. Endokrin Hastalıklar ve Tedavisi. İstanbul, Nobel Tıp Kitabevleri Ltd Şti., 2000: 543-592

Örnek: Steinke J. Hypertensive Diabetics. In Hypertension Manners. Gibbs JT,

Huang LN, Weiss PJ, Ed 10th ed, Tokyo, Mc Graw Hill: 2006, 1033-1098.

Kitabın tamamından yararlanılmış ise kitabın sayfa sayısının belirtilmesine gerek yoktur.

Örnek: Gibson GG, Skett P. Introduction to Drug Metabolism. 3rd edition. London: Chapman & Hall Ltd, 2001

Editörlü kitaplarda editör isimleri yazıldıktan sonra, parantez içine Ed yazılmalı, virgül konulduktan sonra yine parantez içinde kitabın basım yılı verilmelidir.

Örnek: Gibbs JT, Huang LN, Weiss PJ. (Ed), Hypertension Manner. 10th edition, Tokyo: Mc GrawHill,2006.

Kitabın editörleri ile kaynak gösterilecek bölümün yazarları farklı ise, önce bölüm yazarları ve bölümün adı yazılmalı; İngilizce kitaplar için “In”, Türkçe kitaplar için “İçinde” ibaresi, takiben kitabın adı, editör/editörleri, varsa kaçınıcı baskı olduğu, basım yeri, basım evi ve sayfa numaraları yazılmalıdır.

Örnek: Steinke J. Hypertensive Diabetics. In Hypertension Manners. Gibbs JT, Huang LN, Weiss PJ, Eds 10th ed, Tokyo, Mc Graw Hill: 2006, 1033-1098.

Kitabın yazarı yoksa, kitap adından başlanarak kaynak yazılmalıdır.

Örnek: Merriam-Webster’s Collegiate Dictionary. 10th edition, Boston: Merriam-Webster, 2003.

Çeviri kitaplarda, öncelikle kitabın orijinal editör/editörlerinin; editörsüz kitaplarda yazar/yazarların adı, basım yılı ve kitabın orijinal adı yazılmalıdır. Takiben Türkçe kitap adı, baskı sayısı, çevirenin soyadının tamamı, adının baş harfi ile basım evi ve yeri yazılmalıdır.

Örnek: Guyton AC, Hall JE. Textbook of Medical Physiology. 1996; Tıbbi Fizyoloji. 9. baskı, Çeviren: Çavuşoğlu H, İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri Ltd. Şti., 2000

6.2.2.9.2.4 Tezler

Lisansüstü tezleri kaynak olarak kullanıldığında, tezi yapanın adı yazıldıktan sonra tez başlığı, tüm kelimelerin baş harfleri büyük olacak şekilde yazılır. Takiben üniversitenin adı kısaltılarak, enstitü adı açık olarak yazılır, tezin yüksek lisans/doktora tezi olduğu belirtilir, şehir ve tezin tamamlandığı yıl yazılır, en son danışmanın adı ve unvanı parantez içinde verilir.

Örnek: Alıcı M. Obez Hastalar Verilen Davranış Modifikasyonu Eğitiminin Etkinliği. M.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2007 (Danışman: Prof. Dr. R. Pınar).

6.2.2.9.2.5 Kongre bildirileri

Kongre bildirileri kaynak olarak kullanıldığında bildiri sunan yazarlar ve bildiri başlığını takiben, “in” ibaresinden sonra editörlere ve kongreye ait bilgiler aşağıdaki gibi gösterilir.

Örnek: Bengtsson S, Solheim BG. Enforcement of data protection, privacy and security in medical informatics. In: Lun KC, Degoulet P, Piemme TE, Rienhoff O, editors. MEDINFO 92. Proceedings of the 7th World Congress on Medical Informatics; 1992 Sep 6-10; Geneva, Switzerland. Amsterdam: North-Holland; 1992, 1561- 1565.

6.2.2.9.2.6 Resmi Gazetede yayınlanan yasa ve yönetmelikler

Resmi Gazete’de yayınlanan yasa ve yönetmelikler, T.C. Resmi Gazete, yasa/yönetmelik adı, sayısı, basımevi, basıldığı şehir ve yayınlandığı tarih (gün, ay ve yıl olarak) belirtilerek yazılır.

Örnek: T.C. Resmi Gazete. Ölçüler ve Ayar Kanunu. Sayı: 3516, Başbakanlık Basımevi, Ankara. 21 Ocak 1989.

6.2.2.9.2.7 Özgün bilgisayar programları

Tez içinde özgün bir bilgisayar programına atıfta bulunulmuş ise bu yazılım da

kaynaklar dizininde gösterilmeli ve yapımcı kişilerin (veya kuruluşun) adı, yazılımın adı, versiyonu, yapım yeri ve sürüm tarihi belirtilmelidir.

Örnek: SPSS Inc. SPSS for Windows. Version 11.00, Chicago. 2007

6.2.2.9.2.8 Dijital disklere (CD, DVD vb.) kayıtlı belgeler

Tezde kullanılan yoğun disklere kayıtlı her türlü belge [CD-ROM] ya da [DVD-ROM] vb. notu ile kaynak listesinde gösterilmelidir. Dijital disklere kayıtlı belgenin yazar(lar)ı belirli değil ise yazar adı yerine kuruluş adı verilmelidir.

Örnek: Grolier Inc. Grolier Multimedia Encyclopedia for IBM. Version 13.2 [CD-ROM], Novato 2006.

6.2.2.9.2.9 Ekler (Appendix)

Tez metni içerisinde yer almaları halinde konuyu dağıtıcı, okuma ve algılamada sürekliliği engelleyici nitelikteki ve dipnot olarak verilemeyecek kadar uzun olan açıklamalar, örnek hesaplamalar, bir formülün çıkarılışı, geniş kapsamlı ve ayrıntılı deney verileri, anket formları, ek çizelgeler, tez çalışma izin yazıları, etik kurul onay yazısı vb. bilgi ve belgeler bu bölümde verilmelidir.

Bu bölümde yer alacak her bir ek için uygun bir başlık seçilmeli ve bunlar, sunuş sırasına göre Ek 1, Ek 2, Ek 3, (Appendix 1, Appendix 2, Appendix 3, . . .) şeklinde her biri ayrı sayfadan başlayacak şekilde sunulmalıdır. Ekler bölümünün sayfa numaraları, kaynaklar bölümünün bitişini izleyen sayfa numarası ile devam etmelidir. Ekler, ekler listesinde eksiksiz olarak sırasıyla verilmelidir. Ayrıca araştırma ile ilgili olarak boyutları, nitelikleri ve/veya kapsamaları nedeni ile tez ile birlikte sunulamayacak materyal (basılı evrak, disket, kaset vb) bulunması halinde, bütün ekler, tezden ayrı olarak, ekler başlığını içeren bir kapak, her bir ek için ayrı kapak, uygun bir zarf içerisinde ve sayfa düzeni, tez kapağının tümüyle aynı olmalıdır. Ek kısmında kullanılan yazı tipi ve büyüklüklerinin, formül vb özel gereksinimleri karşılayabilmesi amacıyla, tez metninde kullanılan yazı tipi ve büyüklüklerine uyma zorunluluğu yoktur

6.2.2.9.2.10 Özgeçmiş

Tezi hazırlayan yüksek lisans veya doktora öğrencisinin kısa bir özgeçmişi, “**ÖZ-GEÇMİŞ**” başlığı altında, Ek 5’te verilen formata uygun şekilde Türkçe olarak yazılmalıdır.

6.3 Tamamlanan Tezlerin Enstitü Müdürlüğü’ne Teslimi

6.3.1 Savunma Sınavı Öncesi Yapılması Gerekenler

Öğrencinin tezini teslim etmeden önce Ek 6’da verilen listeyi gözden geçirerek tezini kontrol etmesi gerekmektedir (Bkz. Ek 6). Ek 6’da yer alan listenin öğrenci ve danışman tarafından gözden geçirilerek, tez teslimi ile birlikte imzalanarak teslim edilmesi zorunludur.

Fen Bilimleri Enstitüsü ağ sayfasındaki Tez İzleme ve Tez Savunma Jürisi Öneri Formu ve **Tez Orijinallik Raporu**’ndaki ilgili yerler doldurulup danışman imzası alınmalıdır. Güncel formlar için Fen Bilimleri Enstitü ağ sayfasına bakılmalıdır.

Spiral ciltli tez, imzalı bu formlar ile birlikte Bölüm Başkanlığı’na teslim edilmelidir. Sonrasında form, Bölüm Başkanlığı tarafından **öğrencinin transkripti ile birlikte** üst yazıyla Fen Bilimleri Enstitü Müdürlüğü’ne gönderilmektedir.

Enstitü Yönetim Kurulu (EYK) tezi biçim yönünden inceler, öngörülen sınav tarih ve saatini, asil ve yedek sınav jürilerinin uygunluğu konusunda onay verir. EYK’nın onayından sonra öğrenci, Fen Bilimleri Enstitüsü ağ sayfasında bulunan tez teslim tutanağını alır ve tezinin kopyalarını, jüri üyelerine sınav tarihinden en az 15 gün önce imza karşılığında teslim eder.

6.3.2 Savunma Sınavı Sonrası Yapılması Gerekenler

Tez savunma sınavının başarılı geçmesi halinde, varsa jürinin gerekli gördüğü değişiklikler danışman denetiminde yapılır; düzeltmeler yapıldıktan sonra tez ciltlenir.

6.3.3 Tezin ciltlenmesi

Tez cildi, ön kapak, arka kapak ve bir de tezin sırtı olmak üzere üç kısımdan oluşmaktadır. Tezin sırt kısmına, Fen Bilimleri Enstitüsü'nün adı, yüksek lisans veya doktora tezi olduğu, yılı, öğrencinin adı ve soyadı okunaklı olacak şekilde, "Times New Roman" karakterinde büyük harflerle, yukarıdan aşağıya yazılmalıdır (Bkz. Ek 9).

Savunma sınavı sonrasında kabul edilen tez, jüri üyelerince imzalanmış tez onay sayfasının aslı ve Beyan Formu'nun da ıslak imzalı aslı eklenerek ciltlenmelidir (Bkz. Ek 2).

6.3.4 Son teslimde yapılması gerekenler

Ciltlenen **tezden 3 adeti** Fen Bilimleri Enstitü Müdürlüğü'ne olacak şekilde jüri üyelerinin tamamına teslim edilir.

Ayrıca öğrenci; Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) Dökümantasyon Merkezi'nin istediği formatta tezin başlığı ve anahtar kelimelerinin de bulunduğu, birer sayfayı aşmayan Türkçe ve İngilizce özeti disket içinde, tezin tamamını PDF formatında CD içinde istenen sayıda, 3 adet tez veri giriş formunu, 3 adet KVKK Gizlilik Beyanı, istenilen diğer belgeleri ıslak imzalı olarak elden, doldurulmuş mezun öğrenci yayın listesini (EK 8) e-posta yoluyla (fbe@acibadem.edu.tr) Enstitü Müdürlüğü'ne teslim eder.

YÖK'e teslim edilecek tüm belgeler "Yükseköğretim Kurumlarında Hazırlanan Yüksek Lisans, Doktora, Tıpta Uzmanlık, Sanatta Yeterlik Tezlerinin YÖK Tez Merkezine Teslim Edilmesine İlişkin Kılavuz" a göre yapılmalıdır:

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/dosyalar/kilavuz.pdf>. (Erişim tarihi: Mayıs, 2019)

EK 1A

ACIBADEM MEHMET ALİ AYDINLAR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**TEZİN BAŞLIĞI (14 PUNTO KALIN YAZIM STİLİNDE
BURAYA YAZILACAKTIR)**

ÖĞRENCİ ADI SOYADI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

..... ANA BİLİM DALI

DANIŞMAN

Prof. Dr. ....

İKİNCİ TEZ DANIŞMANI (Varsa)

Doç. Dr. ....

İSTANBUL-2025

EK 1B

**ACIBADEM MEHMET ALİ AYDINLAR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**TEZİN BAŞLIĞI (14 PUNTO KALIN YAZIM STİLİNDE
BURAYA YAZILACAKTIR)**

**ÖĞRENCİ ADI SOYADI
DOKTORA TEZİ**

..... ANA BİLİM DALI

**DANIŞMAN
Prof. Dr. ....**

**İKİNCİ TEZ DANIŞMANI (Varsa)
Doç. Dr. ....**

İSTANBUL-2025

EK 1C

ACIBADEM MEHMET ALİ AYDINLAR UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES

**DISSERTATION TITLE (MUST BE WRITTEN IN BOLD WITH
14 PT FONT SIZE)**

STUDENT NAME SURNAME
M.Sc. THESIS

DEPARTMENT OF .....

SUPERVISOR
.... Dr ....

SECONDARY SUPERVISOR (IF APPLICABLE)
.... Dr ....

İSTANBUL-2025

EK 1C

ACIBADEM MEHMET ALİ AYDINLAR UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES

**DISSERTATION TITLE (MUST BE WRITTEN IN BOLD WITH
14 PT FONT SIZE)**

STUDENT NAME SURNAME
Ph.D. THESIS

DEPARTMENT OF .....

SUPERVISOR
.... Dr ....

SECONDARY SUPERVISOR (IF APPLICABLE)
.... Dr ....

İSTANBUL-2025

EK 2A

Ana Bilim Dalı:

Program:

Tez Başlığı:

Öğrencinin Adı-Soyadı:

Savunma Sınavı Tarihi: .././....

Bu belge ile yüksek lisans tezinin incelendiğini ve ilgili mevzuatlara uygun olarak belirlenen gereksinimleri karşıladığını onaylıyorum. Tez, aşağıda imzaları bulunan nihai sınav komitesi önünde sunulmuştur.

İmza

Üye (Tez Danışmanı)	Unvanı, Adı-Soyadı	.....
Üye	Unvanı, Adı-Soyadı	.....
Üye	Unvanı, Adı-Soyadı	.....

EK 2B

Ana Bilim Dalı:

Program:

Tez Başlığı:

Öğrencinin Adı-Soyadı:

Savunma Sınavı Tarihi: .././....

Bu belge ile doktora tezinin incelendiğini ve ilgili mevzuatlara uygun olarak belirlenen gereksinimleri karşıladığını onaylıyorum. Tez, aşağıda imzaları bulunan nihai sınav komitesi önünde sunulmuştur.

İmza

Üye (Tez Danışmanı)	Unvanı, Adı-Soyadı	.....
Üye	Unvanı, Adı-Soyadı	.....
Üye	Unvanı, Adı-Soyadı	.....
Üye	Unvanı, Adı-Soyadı	.....
Üye	Unvanı, Adı-Soyadı	.....

EK 2C

Department:

Program:

Thesis Title:

Student's Name and Surname:

Date of Defence: .././....

This is to certify that I have examined this copy of the master thesis. I confirm that she/he prepared after fulfilling the specified requirements in the associated legislations before the final examining committee whose signatures are below.

Signature

Jury Member (Supervisor of the thesis)	Title, Name Surname	.....
Jury Member	Title, Name Surname	.....
	University, Department	
Jury Member	Title, Name Surname	.....
	University, Department	

EK 2D

Department:

Program:

Thesis Title:

Student's Name and Surname:

Date of Defence: .././....

This is to certify that I have examined this copy of the Ph.D thesis. I confirm that she/he prepared after fulfilling the specified requirements in the associated legislations before the final examining committee whose signatures are below.

Signature

Jury Member

(Supervisor of the thesis)

Title, Name Surname

.....

University, Department

Jury Member

Title, Name Surname

.....

University, Department

Jury Member

Title, Name Surname

.....

University, Department

Jury Member

Title, Name Surname

.....

University, Department

Jury Member

Title, Name Surname

.....

University, Department

EK 3A

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda etik dışı davranışım olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

Tarih

"Ad Soyad"

(İmza)

EK 3B

DECLARATION

I declare that this thesis work is my own work, I had no unethical behavior at any stages from the planning to the writing of the thesis, I obtained all the information in this thesis in accordance with academic and ethical rules, I cited all the information and comments that were not obtained with this thesis work, and I provided resources in the list of references. I also declare that there was no violation of any patents and copyrights during the study and writing of this thesis.

Date

"Name Surname"

(Signature)

EK 4

KAYNAKLAR

1. Alıcı M. Obez Hastalar Verilen Davranış Modifikasyonu Eğitiminin Etkinliği. M.Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2007 (Danışman: Prof. Dr. R. Pınar).
2. Bengtsson S, Solheim BG. Enforcement of data protection, privacy and security in medical informatics. In: Lun KC, Degoulet P, Piemme TE, Rienhoff O, editors. MEDINFO 92. Proceedings of the 7th World Congress on Medical Informatics; 1992 Sep 6-10; Geneva, Switzerland. Amsterdam: North-Holland; 1992, 1561-1565.
3. Joint National Committee on Prevention, Detection, Evaluation, and Treatment of High Blood Pressure (JNC). The Seventh report of the Joint National Committee on Prevention, Detection, Evaluation, and Treatment of High Blood Pressure (NIH Publication No. 03-5233). Washington, DC: U.S. Department of Health and Human Services 2003.
4. Guyton AC, Hall JE. Textbook of Medical Physiology. 1996; Tıbbi Fizyoloji. 9. baskı, Çeviren: Çavuşoğlu H, İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri Ltd. Şti., 2000.
5. Appel LJ. Lifestyle modification as a means to prevent and treat high blood pressure. J Am Soc Nephrol 2003; 14 (Suppl 2):S99-S102.
6. Gibbs JT, Huang LN, Weiss PJ. (Eds), Hypertension Manner. 10th ed, Tokyo: McGraw Hill, 2006.
7. Pınar R. Disordered eating behaviors among Turkish adolescents with and without Type 1 diabetes. J Pediatr Nurs 2005; 20(5):383-388.
8. Gibbson GG, Skett P. Introduction to Drug Metabolism. 3rd edition. London: Chapman & Hall Ltd, 2001.
9. Grolier Inc. Grolier Multimedia Encyclopedia for IBM. Version 13.2 [CD-ROM], Novato 2006.
10. Merriam-Webster's Collegiate Dictionary. 10th ed, Boston: Merriam-Webster, 2003.
11. Haas LB. Chronic complications of diabetes. Nurs Clin North Am 1976; 20(3):71-76. In: Lowe LP, Lia K, Greenland P. Diabetes, asymptomatic hyperglycaemia, and 22 year mortality in black and white men. Diabetes Care 1980; 13(8):163-170.
12. Hatemi H, İlkova H, Yılmaz T. Endokrin Hastalıklar ve Tedavisi. İstanbul, Nobel Tıp Kitabevleri Ltd Şti., 2000: 543-592.
13. Roel JP, Hildebrant CL, Grimm RH. Management of hypertension: Contributions of clinical

trials. J Clin Hypertens 2000; 2(3):198-203.

14. Oğuz A, Bağrıaçık N, İpbüker A. Ülkemizdeki diyabet prevalans çalışmalarına genel bakış. Diyabette Yönelimler 2007;3(1) [Electronic Journal] <http://www.medscape.com/viewarticle/474880?src=search>.

15. Writing Group of the PREMIER Collaborative Research Group. Effects of comprehensive lifestyle modification on blood pressure control. JAMA 2003; 289(16):2083-2093.

16. Steinke J. Hypertensive Diabetics. in Hypertension Manners. Gibbs JT, Huang LN, Weiss PJ, Eds 10th ed, Tokyo, Mc Graw Hill: 2006, 1033-1098.

17. Gutman L. Spinal Cord Injuries: Comprehensive management and research 2nd edition. London: Blackwell Scientific Publications, 1976:353-354.

18. Roel JP, Hildebrant CL, Grimm RH. Quality of life with nonpharmacologic treatment of hypertension. Curr Hypertens Rep 2001; 3(6):466-472.

19. Yıldız H. Hipertansiyonlu hastalarda yaşam tarzı modifikasyonu. Hemşirelik Bülteni 2002; 21(12):63-68.

20. SPSS Inc. SPSS for Windows. Version 11.00, Chicago. 2007.

21. T.C. Resmi Gazete. Ölçüler ve Ayar Kanunu. Sayı: 3516, Başbakanlık Basımevi, Ankara. 21 Ocak 1989.

22. Whelton PK, Chin A, Xin X, He J. Effect of aerobic exercise on blood pressure: A meta-analysis of randomized, controlled trials. Ann Intern Med 2002; 136(7):493-503.

23. Gibson GG, Skett Paul. Introduction to Drug Metabolism 3rd edition. London: Chapman & Hall Ltd, 2001.

EK 5A

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı		Soyadı	
Doğum Yeri		Doğum Tarihi	
Uyruğu		Telefon	
E-mail			

Eğitim Düzeyi

	Mezun Olduğu Kurumun Adı	Mezuniyet Yılı
Doktora/Uzmanlık		
Yüksek Lisans		
Lisans		
Lise		

İş Deneyimi (Sondan geçmişe doğru sıralayın)

Görevi	Kurum	Süre (Yıl - Yıl)
1.	-	-
2.	-	-
3.	-	-

Yabancı Dilleri	Okuduğunu Anlama*	Konuşma*	Yazma*

* Çok iyi, iyi, orta, zayıf olarak değerlendirin

YABANCI DİL NOTU

KPDS	ÜDS	IELTS	TOEFL IBT	TOEFL PBT	TOEFL CBT	FCE	CAE	CPE	DİĞER

Başarılmış birden fazla sınav varsa, tüm sonuçlar yazılmalıdır.

KPDS: Kamu Personeli Yabancı Dil Sınavı; ÜDS: Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavı; IELTS: International English Language Testing System; TOEFL IBT: Test of English as a Foreign Language-Internet-Based Test; TOEFL PBT: Test of English as a Foreign Language-Paper-Based Test; TOEFL CBT: Test of English as a Foreign Language-Computer-Based Test; FCE: First Certificate in English; CAE: Certificate in Advanced English; CPE: Certificate of Proficiency in English.

	Sayısal	Eşit Ağırlık	Sözel
ALES Puanı			
(Diğer) Puanı			

Bilgisayar Bilgisi

Program	*Kullanma becerisi

*Çok iyi, iyi, orta, zayıf olarak değerlendirin

Uluslararası ve Ulusal Yayınları/Bildirileri/Sertifikaları

EK 5B**CURRICULUM VITAE****Personal Information**

Name		Surname	
Place of Birth		Date of Birth	
Nationality		Phone	
E-mail			

Education

	Institution Name	Graduation Year
Doctor of Philosophy		
Master of Science		
Undergraduate		
High School		

Work Experience

Position	Corporation	Duration
1.	-	-
2.	-	-
3.	-	-

Language	Reading*	Speaking*	Writing*

* Evaluated as advanced, good, intermediate, beginner

Foreign Language Exam Results #

KPDS	ÜDS	IELTS	TOEFL IBT	TOEFL PBT	TOEFL CBT	FCE	CAE	CPE	OTHER

All Successful exams should be enrolled.

KPDS: Kamu Personeli Yabancı Dil Sınavı; ÜDS: Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavı; IELTS: International English Language Testing System; TOEFL IBT: Test of English as a Foreign Language-Internet-Based Test TOEFL PBT: Test of English as a Foreign Language-Paper-Based Test; TOEFL CBT: Test of English as a Foreign Language-Computer-Based Test; FCE: First Certificate in English; CAE: Certificate in Advanced English; CPE: Certificate of Proficiency in English

	Quantitative	Equally Weighted	Verbal
ALES Score			
(Other) Score			

Computer Skills

Program	*Ability to Use

* Evaluated as advanced, good, intermediate, beginner

National and International Publications/Posters/Certificates/Prizes/Others

EK 6

TEZ KONTROL LİSTESİ (CİLT DIŞINDA YER ALACAKTIR)

*** Evrakın tez teslimi ile birlikte imzalanarak teslim edilmesi zorunludur.

	Evet	Hayır
Tez metni standart, birinci hamur beyaz A4 kağıdına (70-100 gr) hazırlandı mı?		
Yazımda her sayfanın sol kenarında 4 cm, sağ kenarında 2.5 cm, üst ve alt kenarlarında ise 3 cm boşluk bırakıldı mı?		
Çıktılar kaliteli çıktı veren bir bilgisayar kullanılarak, yalnızca kağıdın tek yüzüne basıldı mı?		
Yazı karakteri olarak istenilen yazı şekli kullanıldı mı?		
Tez başlığı ve tez metnindeki ana başlıklar 14 punto, diğer tüm yazılar 12, gerektiği yerlerde 9-10 punto ile yazıldı mı?		
Noktalama işaretlerinden sonra bir karakter ara verildi mi?		
Önerilen satır aralığı ve paragraf aralıklarına uyuldu mu?		
Ana ve ara başlıklar uygun puntoda ve önerilen özelliklerde yazıldı mı?		
Kısaltma ve simgeler uygun şekilde yapıldı mı?		
Şekil, resim ve tablolar uygun şekilde hazırlandı mı?		
Tez içinde varsa, alıntılar önerilen şekilde yazıldı mı?		
Tez içinde varsa, dipnotlar önerilen şekilde yazıldı mı?		
Sayfa numaralandırmaları uygun şekilde yapıldı mı?		
Türkçe özet tezin içeriğini yansıtıyor mu?		
Türkçe özetin kelime sayısı önerilen uzunlukta mı?		
Türkçe özete önerilen şekilde anahtar kelimeler konuldu mu?		
Türkçe/İngilizce özete tezin başlığı konuldu mu?		
Türkçe ve İngilizce özet birbiri ile uyumlu mu?		
İngilizce özetin kelime sayısı önerilen uzunlukta mı?		

İngilizce özet anahtar kelimeler konuldu mu?		
Şekil, resim ve tablolar önerilen ölçülerde hazırlandı mı?		

Öğrenci Adı Soyadı:

Danışman Adı:

Öğrenci Numarası:

Öğrencinin Programı:

Danışman İmzası:

Öğrenci İmzası:

Tarih: .../.../...

Tarih: .../.../...

EK 7

KVKK Gizlilik Beyanı

Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne teslim ettiğim 2 adet CD içindeki tez metninde 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na aykırı herhangi bir veri (imza, kişisel bilgi, vb.) bulunmadığını beyan ederim.

Tarih

Adı Soyadı

İmza

MEZUN ÖĞRENCİ YAYIN LİSTESİ

Yayımlarınızı eskiden yeniye doğru tarih sırasına göre sıralayarak, ilgili bilgileri lütfen doldurunuz.

Yayın Adı	Yazarları	Dergi Adı	Tarih-Cilt-Sayı	Tezden yayın (X)

Name Surname	ACIBADEM MEHMET ALİ AY- DINLAR UNIVERSITY	M.Sc. THESIS	İSTANBUL-2025
	GRADUATE SCHOOL OF NATU- RAL AND APPLIED SCIENCES		

Adı Soyadı	ACIBADEM MEHMET ALİ AY- DINLAR ÜNİVERSİTESİ	YÜKSEK LİSANS TEZİ	İSTANBUL-2025
	FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ		

Name Surname	ACIBADEM MEHMET ALİ AY- DINLAR UNIVERSITY	Ph.D. THESIS	İSTANBUL-2025
	GRADUATE SCHOOL OF NATU- RAL AND APPLIED SCIENCES		

Adı Soyadı	ACIBADEM MEHMET ALİ AY- DINLAR ÜNİVERSİTESİ	DOKTORA TEZİ	İSTANBUL-2025
	FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ		

EK 10

TABLolar LİSTESİ

Tablo 2.1 : Örnek tablo açıklaması.	5
Tablo 2.2 : Sonuçları gösteren örnek tablo.	7
Tablo 3.1 : Deneysel veri karşılaştırması.	9
Tablo 3.2 : İstatistiksel analiz sonuçları.	12
Tablo 3.3 : Veri işleme adımlarının özeti.	15
Tablo 3.4 : Modellerin performans metrikleri.	18
Tablo 4.1 : Bölüm 4'teki örnek tablo.	21
Tablo 5.1 : Araştırma bulgularının analizi.	26
Tablo 6.1 : Veri kümesi özelliklerine genel bakış.	30
Tablo A.1 : Ek verilerin özeti.	35

EK 11

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.1 : Yatay Şekil.	5
Şekil 2.2 : Örnek şekil.	7
Şekil 3.1 : Yatay yönlendirilmiş, tam sayfa şekil.	8
Şekil 3.2 : Nöron hücresi, (Çetin, 2003) kaynağından uyarlanmıştır.	14
Şekil 3.3 : Çok satırlı şekil alt yazıları için, tüm satırların hizalı olması önemlidir.	15
Şekil 3.4 : Örnek şekil3.	16
Şekil 4.1 : Bölüm 4'teki örnek şekil.	23
Şekil 5.1 : Bölüm 5'teki örnek şekil.	26
Şekil 6.1 : Bölüm 6'teki örnek şekil.	28
Şekil A.1 : Bölgesel haritalar: (a) Yağmur. (b) Akış. (c) Buharlaştırma ve terleme.	34